

Sjöfartsverkets kungörelse med föreskrifter och allmänna råd om transport av farligt gods i hamn;

beslutade den 20 december 1991.

SFH
1.2.3.5

Sjöfartsverket föreskriver med stöd av 2 kap. 4 § fartygssäkerhetsförordningen (1988:594) och 22 § förordningen (1982:923) om transport av farligt gods följande.

Definitioner

1 § I denna kungörelse, förstås med:

- Befälhavare* – en person som för befäl över ett fartyg eller bogserbåts befälhavare som för befäl över obemannat släp.
- Farligt gods* – gods som omfattas av någon av klasserna i 5 § förordningen (1982:923) om transport av farligt gods eller gods så som det definieras i någon av IMO:s koder för förpackat farligt gods och farligt gods i bulk eller annat gods som är en hälso- och miljöfarlig vara enligt beslut av berörd transportmyndighet.
- Förpackat farligt gods* – farligt gods inneslutet i förpackning, tankfordon, avmonterbar tank, flyttbar tank, tankcontainer, kärnbatteri eller fordon. Sådan anordning som är tömd men inte rengjord anses också såsom farligt gods.
- Hamn* – av en hamnmyndighet fastställt område för verksamhet som omfattas av denna kungörelse.
- Hamnmyndighet* – en fysisk eller juridisk person som i egenskap av hamnägare eller på uppdrag av denne svarar för verksamheten i hamnen.

- liggeplats för fartyg såsom kajer, pirar, landningsbryggor, bojar, ankringsplatser och icke landbundna terminaler.

- riktig kemisk teknisk benämning enligt internationella regelverk för farligt gods.

- förflyttning av farligt gods med transportmedel samt sådan lastning, lossning, förvaring och annan hantering av det farliga godset som utgör ett led i förflyttningen.

Allmänt

Hamnmyndighetens åliggande

2 § Vid transport av farligt gods skall hänsyn tas till lokala förhållanden såsom närheten till bebyggelse, anläggningar och andra platser där människor vanligen uppehåller sig.

3 § Hamnmyndigheten har rätt att vägra att ta emot visst farligt gods om förhållandena i hamnen innebär att faran med det farliga godset väsentligt ökar. Hänsyn skall dock tas till fartyg i nöd, i synnerhet om nödsituationen innebär fara för besättningens liv eller hälsa.

4 § Hamnmyndigheten skall vidta lämpliga åtgärder för att förebygga fara beroende på att farligt gods finns i hamnen.

5 § Hamnmyndigheten skall i samråd med den lokala räddningstjänsten anvisa områden där transport av farligt gods får ske.

6 § Hamnmyndigheten skall försäkra sig om

1. att fartyg och hamnplatser alltid är åtkomliga för räddningstjänsten,
2. att alarmanordningar är installerade i fartygens närhet eller att annan snabb kommunikation med räddningstjänsten finns,
3. att fartygens befälhavare, innan transport av farligt gods påbörjas, informeras om var närmaste anordning för larmning av räddningstjänsten är belägen.

7 § Hamnmyndigheten äger rätt att ta del av godsdeklarationer och andra transporthandlingar, som berör säkerheten i hamnen.

8 § Hamnmyndigheten skall inom sitt ansvarsområde försäkra sig om att åtgärder vidtagits för att hindra tillträde eller för att ge upplysning om att förbud mot tillträde av obehöriga gäller till områden där farligt gods transporteras.

9 § Hamnmyndigheten skall försäkra sig om att effektiv övervakning sker av områden där farligt gods finns.

10 § Hamnmyndigheten skall inom sitt ansvarsområde försäkra sig om att farligt gods transporteras på sådant sätt att fara inte uppstår genom att oförenliga godsslag sammanförs.

Förhandsanmälan

11 § Hamnmyndigheten skall skriftligen underrättas av fartygets befälhavare eller ombud om att transport av farligt gods beräknas komma till hamnen. Sådan anmälan skall i regel ske senast 24 timmar innan godset anländer till hamnen (*se bilaga 1*). Undantag från detta kan medges av statens räddningsverk (SRV) efter framställning från berörd hamnmyndighet.¹

Information

12 § Hamnmyndigheten skall i samråd med den lokala räddningstjänsten fastställa rutiner för nödsituationer. Dessa rutiner skall delges berörd personal iland och ombord.

13 § Befälhavare och hamnmyndighet skall, inom sina respektive ansvarsområden, ha nödvändig information om det farliga godset omedelbart tillgänglig.

Brandskyddsåtgärder

14 § Befälhavare och hamnmyndighet skall, inom sina respektive ansvarsområden, försäkra sig om att lämpliga brandskyddsåtgärder är vidtagna. Hamnmyndigheten skall fastställa och utmärka de områden inom vilka rökning eller införande av andra tändkällor är förbjudna samt områden inom vilka explosionssäker elektrisk utrustning skall användas.

Rapportering av tillbud

15 § Olyckstillbud som rör farligt gods inom hamnen skall omedelbart rapporteras till hamnmyndigheten så att förebyggande åtgärder kan vidtagas.

Fartyg

16 § Hamnmyndigheten skall bestämma var och när fartyg med farligt gods skall ankras, förtöjas eller förhalas i hamnen. Vid nödläge skall fartyg vid behov förhalas inom hamnen eller avlägsnas därifrån.

17 § Hamnmyndigheten och befälhavaren skall svara för att lämplig kommunikation mellan fartyg och land upprätthålls.

Väderförhållanden

18 § Befälhavaren och hamnmyndigheten skall försäkra sig om att det farliga godset inte transporteras i hamnområdet vid väderleksförhållanden som kan medföra att fara eller olyckstillbud uppstår.

Förpackat farligt gods

19 § Hamnmyndigheten skall innan farligt gods förs in i hamnen från fartyg försäkra sig om att det är föranmält och dokumenterat samt att lastbäraren är märkt i enlighet med tillämpliga bestämmelser. Skadade eller läckande förpackningar skall hanteras författningensligt under överinseende av hamnmyndigheten.

¹ Jfr Statens Räddningsverks Kungörelse 1991:2.

Flytande farligt gods i bulk

Fartyg

20 § Bogservajrar av tillräcklig längd och styrka skall vara fastsatta på däck och utstuckna i enlighet med internationell praxis.

21 § Arrangemang skall vidtagas så att fartyget snabbt kan lossgöras vid nödläge.

22 § Maskineri och annan utrustning, nödvändig för fartygets förflyttning och manövrering, får inte sättas ur funktion med mindre än att hamnmyndigheten medgivit att så får ske.

23 § Befälhavaren skall försäkra sig om att luckor och öppningar till lasttankar hålls stängda. Ullageöppningar får dock, i andra fartyg än dem för vilka slutna ullagesystem föreskrivs, öppnas när detta är oundgängligen nödvändigt för lastning och lossning. I sådana fall skall ullageöppningarna hållas stängda mellan ullagetagningarna eller, om hamnmyndigheten så medger, vara täckta av hela och funktionsdugliga flamskydd.

24 § Utventilering och vädring av tankar liksom rengöring av tankar som har innehållit farligt gods får inte utföras utan tillstånd av hamnmyndigheten.

Lasthantering

25 § Innan lasthantering, och därmed sammanhängande operationer såsom utventilering av gaser, tankrengöring, barlasthantering och bunkring påbörjas skall hamnmyndigheten ha meddelat tillstånd för detta.

26 § Hamnmyndigheten skall försäkra sig om att rörledningar och slangar som används för brandfarligt flytande bulkods, inte är elektriskt ledande mellan fartyget och hamnplatsen.

27 § Lasthanterings-, ullage-, nödstängnings- och larmsystem skall ha provats och befunnits fungera väl.

28 § Innan lasthantering och därmed sammanhängande operation påbörjas skall punkterna i checklistan enligt *bilaga 2* omsorgsfullt ha ifyllts och kontrollerats samt undertecknats av berörda parter.

Hamnmyndigheten får medge undantag från skyldigheten att fylla i checklistan.

29 § Läktring mellan fartyg med flytande farligt gods i bulk får inte ske utan att sjöfartsverket och hamnmyndigheten lämnat tillstånd till detta.

30 § Kombinationsfartyg som någon gång under de två senaste resorna har fraktat flytande farligt gods i bulk med flampunkt av högst 60°C omfattas av dessa föreskrifter om det inte kan styrkas att vare sig vätskor eller fasta lastrester som avger gas finns kvar i fartygets tankar, lastrum, lasttankar, pumprum eller andra utrymmen.

31 § Lastageplats belägen utanför oljehamn skall, när kombinationsfartyg som omfattas av dessa föreskrifter nyttjar platsen, anses som farligt godsområde och skall intill ett avstånd av 25 meter från fartyget hållas avspärrat. Fartygets lasttankar skall i detta fall vara inertade. Innan lasthanteringen påbörjas skall checklistan, *bilaga 2* ifyllas. Under den tid som lasthanteringen pågår skall en, av hamnmyndigheten godkänd, säkerhetsvakt bevaka fartyget.

Fast farligt gods i bulk

32 § De föreskrifter som återfinns i 19 § skall i tillämpliga delar gälla även fast farligt gods i bulk.

Allmänna råd

Till 12 och 13 §§.

Rutinerna bör minst omfatta anvisningar vad gäller

- sättet att larma räddningstjänsten och de instanser som skall larmas vid tänkbara olyckstillbud eller nödsituationer
- sättet att larma berörda både på land och ombord vid olyckstillbud eller nödsituationer
- lämplig skydds- och bekämpningsutrustning
- lämpliga åtgärder vid nödlägen
- samordnade åtgärder för att vid nödläge avlägsna fartyg, och
- åtgärder som säkrar att insatsstyrkorna har fritt tillträde till hamn och fartyg dygnet runt.

Information om det farliga godset bör minst omfatta

- godsets riktiga skeppningsbenämning, dess UN-nr (om ett sådant finns) och den beskrivning av godsets farliga egenskaper (inklusive reaktivitet) som är nödvändig för säker transport av godset
- instruktion för åtgärder i händelse av olycka såsom brand, spill, exponering etc
- den särskilda utrustning som behövs för en säker hantering av godset och i nödsituationer.

Till 14 §.

Lämpliga åtgärder är exempelvis

- att sätta upp skyltar som utvisar att rökning är förbjuden. Dessa skall vara väl synliga och uppsatta på tillräckligt avstånd från områden där rökning skulle medföra risker
- att anvisa platser där rökning är tillåten när så erfordras
- att hålla brandbekämpningsutrustningen färdig för omedelbart bruk,
- att befälhavare och hamnmyndighet informerat varandra om lämpliga brandskyddsåtgärder, och
- att alla områden, som används för transport av farligt gods, hålls avstädade från sådant som kan utgöra en fara i samband med farligt gods.

Till 17 §.

När så är lämpligt och praktiskt möjligt bör kommunikationer upprättas med landansluten telefon eller med VHF.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 februari 1992 då sjöfartsverkets meddelande (1972: A 12) om farligt gods i hamn m m¹ skall upphöra att gälla.

KAJ JANÉRUS

Lars Tygesen
(Sjöfartsinspektionen)

¹ Sjöfartsverkets meddelande 1972: A 12 uttas ur författningshandboken.

Förhandsanmälan**Sjöledes ankommande gods***Förpackat farligt gods*

Fartygets namn och tidpunkten för dess ankomst.

Den korrekta tekniska benämningen på det farliga godset, UN-numret, klass enligt IMDG-koden, flampunkten (om sådan finns) samt godsmängden.

Var det farliga godset stuvats ombord, vilket farligt gods som skall lossas, och vilket som skall förbli ombord.

I förekommande fall förpackningarnas antal och typ, containernummer eller andra identifikationsbegrepp.

Namnet på godsets mottagare.

Farliga ämnen i bulk

Fartygets namn och tidpunkten för dess ankomst.

Den korrekta tekniska benämningen på det farliga ämnet, UN-numret, klass enligt IMDG-koden, flampunkten (om sådan finns) samt mängden.

Om giltigt intyg finns som utvisar att ämnet är lämpligt för transport.

Var det farliga ämnet lastats ombord, typ av farligt ämne och hur mycket som skall lossas samt vilket och hur mycket av detta som skall bli kvar ombord.

Namnet på det företag eller den depå som skall ta emot det farliga ämnet.

Landsvägen ankommande förpackat farligt gods

Se Statens Räddningsverks Kungörelse 1991:2.

Säkerhetschecklista (Ship/shore safety check list)

Fartygets namn _____

Kajplats _____ Hamn _____

Ankomstdatum _____ Ankomsttid _____

INSTRUKTION FÖR IFYLLANDE AV SÄKERHETS CHECKLISTAN

Säkerheten fordrar att alla frågor kan besvaras jakande.

Skulle det emellertid inte vara möjligt att lämna jakande svar skall skälet anges och överenskommelse träffas mellan företrädare för fartyg och terminal om vilka lämpliga åtgärder som skall vidtagas. Därest någon fråga inte anses vara tillämplig skall anteckning härom göras i anmärkningskolumnen.

denna symbol i kolumnerna "fartyg" och "terminal" innebär att kontroll skall utföras av företrädare för berörd part.

Bokstäverna A och P i "kod"-kolumnen innebär följande:

A angivna förfaringssätt och överenskommelser skall vara skriftliga och undertecknade av båda parter.

P i händelse av nekande svar skall hanteringen ej komma till stånd med mindre än att tillstånd erhållits från hamnmyndigheten.

DEL A	Fartyg	Terminal	Kod	Anmärkingar
Vätskor i bulk – Allmän del				
A1 Är fartyget säkert förtöjt?	☐	☐		
A2 Är vajrar för nödbogsering rätt utstuckna?	☐	☐		
A3 Finns säkert tillträde mellan fartyg och kaj?	☐	☐		
A4 Är fartyget klart att förflyttas för egen maskin?	☐		P	
A5 Är däcksvakten ombord väl förtrogen med sina uppgifter och är övervakningen på terminalen och fartyget tillfredsställande?	☐	☐		
A6 Fungerar överenskommet kommunikationssystem mellan fartyget och terminalen?	☐	☐	A	

DEL A		Fartyg	Terminal	Kod	Anmärkingar
	Vätskor i bulk — Allmän del				
A7	Har överenskommelse träffats angående lasthantering, bunkring och ballastning?	☐	☐	A	
A8	Har nödstopsåtgärder överenskommit?	☐	☐	A	
A9	Är brandslangar och brandsläckningsutrustning ombord och iland kopplade respektive utplacerade och klara för omedelbart bruk?	☐	☐		
A10	Är last- och bunkerslangar/armar i gott skick och rätt riggade och, om tillämpligt, provningsintyg kontrollerade?	☐	☐		
A11	Är spygatter effektivt pluggade och spillkärl utplacerade såväl ombord som iland?	☐	☐		
A12	Är oanvända last- och bunkeranslutningar inklusive aktre manifoldern, om sådan finns, blindflänsade?	☐	☐		
A13	Är botten- och utsläppsventiler som ej används stängda och säkrade?	☐	☐		
A14	Är alla last- och bunkertankluckor stängda?	☐	☐		
A15	Används överenskommet tankventilationssystem?	☐	☐	A	
A16	Är handlamporna godkända?	☐	☐		
A17	Är portabla VHF/UHF radiokommunikationsapparater godkända?	☐	☐		
A18	Är fartygets fasta radiosändarantennor jordade och radarapparater avstängda?	☐			
A19	Är kablar till portabel elektrisk utrustning avskilda från elkraft?	☐	☐		
A20	Är alla yttre dörrar och öppningar i midskeppshuset stängda?	☐	☐		
A21	Är alla akterhusets dörrar och öppningar som leder ut på eller vetter mot tankdäcket stängda?	☐	☐		
A22	Är luftintag som kan möjliggöra insläpp av gaser från lasten stängda?	☐	☐		

SJÖFS 1991:8

DEL A		Fartyg	Terminal	Kod	Anmärkningar
Vätskor i bulk – Allmän del					
A23	Är luftkonditioneringsapparater i fönster fränkopplade?	☐	☐		
A24	Iakttas reglerna för tobaksrökning?	☐	☐		
A25	Iakttas reglerna för användande av kök och andra kokanordningar?	☐	☐		
A26	Iakttas regler för öppen låga?	☐	☐		
A27	Har åtgärder vidtagits för att möjliggöra nödutrymning?	☐	☐		
A28	Finns tillräcklig personal ombord och iland för insats vid nödsituation?	☐	☐		
A29	Är isolationen mellan fartyg/-kajanslutningar tillfredsställande?	☐	☐		
A30	Har åtgärder vidtagits för att tillgodose tillräcklig pumprumsventilation?	☐			

DEL B Ytterligare kontroller Flytande kemikalier i bulk	Fartyg	Terminal	Kod	Anmärkningar
B1 Finns information tillgänglig som ger nödvändiga uppgifter för en säker lasthantering inklusive, därest tillämpligt, tillverkarens inhibitorcertifikat?	☐	☐		
B2 Finns tillräcklig och lämplig skyddsutrustning (inkluderande andningsapparater och skyddskläder) tillgänglig för omedelbart bruk?	☐	☐		
B3 Har ^{Var} åtgärder överenskommit för att förebygga att personal kan komma i beröring med lasten?	☐	☐		
B4 Är pumphastigheten i överensstämmelse med det automatiska avstängningssystemet då sådant används?	☐	☐	A	
B5 Är tankpejlingsapparatur och larm rätt inställda och i gott skick?	☐	☐		
B6 Finns portabla gasdetektorer omedelbart tillgängliga för de varor som skall hanteras?	☐	☐		
B7 Har information angående brandbekämpningsmedel och tillvägagångssätt vid brand utväxlats?	☐	☐		
B8 Är lasthanteringslangarna av lämpligt material och resistent mot lasten?	☐	☐		
B9 Utföres lasthanteringen via det fasta rörledningssystemet?	☐	☐	P	

DEL C Ytterligare kontroller Flytande gaser i bulk		Fartyg	Terminal	Kod	Anmärkingar
C1	Finns information tillgänglig som ger nödvändiga uppgifter för en säker hantering inklusive, därest tillämpligt, tillverkarens inhibitorcertifikat?	☐	☐		
C2	Är vattendömsystemet klart att använda? <i>SPRITKÖR</i>	☐	☐		
C3	Finns tillräcklig och lämplig skyddsutrustning (inkluderande andningsapparater och skyddskläder) tillgänglig för omedelbart bruk?	☐	☐		
C4	Är tomutrymmen, där så behövs erforderligt inertade?	☐			
C5	Fungerar alla fjärrmanövrerade ventiler?	☐	☐		
C6	Är lasttankarnas säkerhetsventiler kopplade till fartygets tankventilationssystem och är överströmningsventilerna stängda?	☐	☐		
C7	Är aktuella lastpumpar och kompressorer i gott skick och har maximala arbetstryck överenskommit mellan fartyg och terminal?	☐	☐	A	
C8	Är kondenserings- och förångningskontrollutrustningen i gott skick?	☐			
C9	Är gasdetektorerna inställda för lasten, kalibrerade och i gott skick?	☐	☐		
C10	Är tankpejlingsapparat och larm rätt inställda och i gott skick?	☐	☐		
C11	Fungerar nödstopsystemet oklanderligt?	☐	☐		
C12	Vet terminalpersonalen stängningshastigheten för fartygets automatiska ventiler; har fartyget motsvarande uppgifter angående terminalens system?	☐	☐	A	
C13	Har information utväxlats mellan fartyg och terminal angående lasthanteringsystemets undre arbetstemperaturgräns?	☐	☐	A	

	Fartyg	Terminal
Har tankrengöring planerats under fartygets uppehåll vid terminalen?	Ja/Nej *	
Om så är fallet, har hamnmyndigheten och terminalen informerats?	Ja/Nej *	Ja/Nej *

* Stryk ej tillämpligt

Deklaration

Vi har kontrollerat, i tillämpliga fall tillsammans, punkterna på denna checklista och har övertygat oss om att anteckningarna vi gjort är oss veterligen korrekta, och åtgärder har vidtagits för att vid behov utföra upprepade kontroller.

FÖR FARTYGET

FÖR TERMINALEN

Namn: _____

Namn: _____

Befattning: _____

Befattning: _____

Namnteckning: _____

Namnteckning: _____

Tidpunkt: _____

Datum: _____